

Doğal Afet Nedir:

En geniş anlamı ile insanlara zarar veren olaylara Doğal Afet denir. Başka bir ifade ile can ve mal kaybına yol açan doğal olaylardır. Afetin ilk özelliği doğal olması, ikincisi can ve mal kaybına neden olması bir diğeri ise çok kısa zamanda meydana gelmesi ve son olarak da başladıktan sonra insanlar tarafından engellenememesidir. Bazı afetlerin yeryüzünün nerelerinde daha çok olduğu bilinmektedir. Örneğin deprem, heyelan, çığ, sel, don ve bazı afetlerin sonuçları depremde olduğu gibi doğrudan ve hemen ortaya çıkar. Ama kuraklıkta olduğu gibi bazılarının sonuçları ise uzun bir zaman sonra ve dolaylı olarak görülür.

Doğal Afetler Nelerdir:

1-Jeolojik Doğal Afetler:

DEPREM:

A. TANIMI

Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi ya da yanardağların püskürme durumuna geçmesi nedeniyle oluşan sarsıntılardır. Depremlerin büyüklüklerine göre yer yüzeyinde verdiği hasar çok yüksek oranda can ve mal kaybına yol açmakta, sosyal hayatı ve ülkenin ekonomik durumunu felç etmektedir. Depremi olacağını önceden tespit eden cihazlar veya yöntemler henüz bulunamamıştır. Bu nedenle, depremle iç içe yaşayan ülkeler depremin yaratacağı olumsuz etkilere karşı hazırlıklı olmak zorundadır. Ülkemiz topraklarının %92'sinin deprem riski taşıdığı, nüfusumuzun da %95'inin bu bölgeler üzerinde yaşadığı bilinmektedir. Bu da bize, ülkemizde bu konu ile ilgili hazırlık çalışmalarının sürekli ve etkili olarak yapılması gerektiğini ifade etmektedir. İlimiz birinci derece deprem kuşağında bulunmaktadır.

B. DEPREM ÖNCESİ ALINACAK ÖNLEMLER

- 1- Yerleşim bölgelerini titizlikle belirlemeliyiz. Kaygan ve ovalık bölgeleri iskâna açmamalıyız. Evimizi gevşek toprağa sahip meyilli yerlere yapmamalıyız.
- 2- Yapıları deprem etkilerine karşı dayanıklı yapmalıyız. (Yapı Tekniğine ve İnşaat Yönetmeliğine uygun, sağlam olarak)
- 3- İmar planında konuta ayrılmış yerler dışındaki yerlere ev ve bina yapılmamalıdır.
- 4- Dik yerlerin yakınına, dik boğaz ve vadilerin içine bina yapılmamalıdır.
- 5- Çok kar yağın ve çığ gelen yamaçlarda bina yapılmamalıdır.
- 6- Mevcut binaların dayanıklılıklarını arttırmalıyız.
- 7- Sigorta sistemine dahil olmalıyız.

Bu önlemlerin yani sıra, günlük kullandığımız eşyalarımızın ev içerisine yerleştirilmesinde aşağıda sayılan önlemleri almalıyız:

- Dolap üzerine konulan eşya ve büro malzemelerin kayarak düşmesini önlemek için plastik tutucu malzeme kullanmalıyız.
- Soba ve diğer ısıtıcıları sağlam malzemelerle duvara veya yere sabitlemeliyiz.
- Dolaplar ve devrilebilecek benzeri eşyaları birbirine ve duvara sabitlemeliyiz.
- Duvar bölmeleri ve panoları zikzak düzende yerleştirip, yere sabitlemeliyiz.
- Tavan ve duvara asılan avize, klima vb. cihazları buldukları yere ağırlıklarını taşıyacak şekilde sabitlemeliyiz.
- Zehirli, patlayıcı, yanıcı maddeleri düşmeyecek bir konumda sabitlemeli ve kırılmayacak bir şekilde depolamalıyız. Bu maddelerin üzerlerine fosforlu, belirleyici etiketler koymalıyız.
- Gaz kaçağı ve yangına karşı, gaz vanası ve elektrik sigortalarını otomatik hale getirmeliyiz.
- Binadan acilen kaçmak için kullanılacak yollardaki tehlikeleri ortadan kaldırmalı, bu yolları işaretlemeli, buralara gereksiz eşya ve malzeme koymamalıyız.
- Bir deprem planı hazırlayıp, bu plana göre nasıl davranmamız gerektiğinin tatbikatını zaman zaman yapmalıyız.
- Bina yönetimince önceden belirlenen, mesken veya işyerinin özelliği ve büyüklüğüne göre uygun yangın söndürme cihazını mutlaka bulundurmalı ve periyodik bakımlarını da yaptırmalıyız.
- Asansörlerin kapı yanlarına "Deprem Sırasında Kullanılmaz" levhası asmalıyız.
- Gerekli ilkyardım malzemesi, yedek pil ve pilli radyo, el feneri, temizlik malzemeleri, sinyal düdüğü, mum, kibrit, kuru gıda ve bisküvi gibi malzemeleri bir çanta içerisinde her an hazır bir şekilde bulundurmalıyız.
- Aile bireyleri ile topluca deprem sırasında nasıl korunacağımız hususunda sohbet ve alıştırmalar yapmalıyız.

- Aile bireylerimiz ile iletişimi nasıl sağlayacağımızı ve eve ulaşamayacağımız durumlar için alternatif buluşma yerlerini planlamalıyız.

- Depremi gece meydana gelebileceğini düşünerek, yatağımızı pencerenin önünden ve eşyaların dökülebileceği yerlerden uzak yerleştirmeliyiz.

C. DEPREM SIRASINDA ALINACAK ÖNLEMLER

I. Bina İçerisinde

1- Kesinlikle panik yapmamalıyız. Sabitlenmemiş dolap, raf, pencere vb. eşyalardan uzak durmalıyız. Varsa sandalyelerle desteklenmiş masa yanına veya dolgun ve hacimli koltuk, kanep, içi dolu sandık gibi koruma sağlayabilecek eşya yanına çömelmeli veya uzanmalıyız. Başımızı iki elimizin arasında alarak veya bir koruyucu (yastık, kitap vb) malzeme ile korumalıyız. ÇÖK-KAPAN-TUTUN doğru davranış şeklini uygulayarak sarsıntı geçene dek beklemeliyiz

2- Tekerlekli sandalyede isek tekerlekleri kilitleyerek başımızı ve boynumuzu korumaya almalıyız.

3- Mutfak, imalathane, laboratuvar gibi is aletlerinin bulunduğu yerlerde; ocak, fırın ve bu gibi cihazları kapatmalıyız. Dökülebilecek malzeme ve maddelerden uzaklaşmalıyız. Birinci maddede belirtildiği şekilde kendimizi korumalıyız.

4- Sarsıntı geçtikten sonra elektrik, gaz ve su vanalarını kapatmalıyız. Soba ve ısıtıcıları söndürmeliyiz. Diğer güvenlik önlemlerini almalıyız ve daha önceden hazırlanmış acil durum çantası ile gerekli olan eşya ve malzemeyi yanımıza alarak derhal binayı daha önce tespit ettiğimiz yoldan terk edip toplanma bölgesine gitmeliyiz.

5- Merdiven, balkon, koridor ve geniş sahanlı yerlerden, kolonlardan ve pencerelerden uzaklaşmalıyız.

6- Okulda isek sınıfta kalarak sağlamsa sıra yanına birinci maddede belirtildiği şekilde ÇÖK-KAPAN-TUTUN hareketini yaparak başımızı korumalıyız.

7- Kesinlikle asansör kullanmamalıyız. Asansörde isek kat çıkış düğmesine basarak asansörü terk etmeliyiz.

II. Bina Dışında

1- Enerji hatlarından, diğer binalardan ve duvar diplerinden uzaklaşmalıyız. Açık arazide çömelerek etraftan gelen tehlikelere karşı hazırlıklı olmalıyız.

2- Deniz kıyısından uzaklaşmalıyız.

3- Toprak kayması, tas veya kaya düşebilecek yamaç altlarında bulunmamalıyız. Böyle bir ortamda isek en seri şekilde güvenli bir ortama geçmeliyiz.

4- Binalardan düşebilecek baca, cam kırıkları ve sıvalara karşı tedbirli olmalıyız.

5- Toprak altındaki kanalizasyon, elektrik ve gaz hatlarından gelecek tehlikelere karşı dikkatli olmalıyız.

III. Araç Kullanırken

1- Bulduğumuz yer güvenli ise durmalı ve araç içinde kalmalıyız. Araç karayolunda seyir halinde ise; yolu kapatmadan sağa yanaşp durmalıyız. Kontak anahtarını yerinde bırakıp, pencereler kapalı olarak araç içerisinde beklemeliyiz. Ancak sarsıntı durduktan sonra açık alanlara gitmeliyiz.

2- Normal trafikten, ağaçlardan, direklerden ve enerji nakil hatlarından mümkün olduğu kadar uzaklaşmalıyız.

3- Araç meskun mahallerde ise ya da güvenli bir yerde değilse; aracı durdurmalı, kontak anahtarı üzerinde bırakılarak aracı terk etmeli ve açık alanlara gitmeliyiz.

IV. Metroda veya Diğer Toplu Taşıma Araçlarında

1- Gereksizce, kesinlikle metro ve trenden inmemeliyiz. Elektriğe kapılabilir veya diğer bir tren çarpabilir.

2- Trenin içinde, sıkıca tutturulmuş askı, korkuluk veya herhangi bir yere tutunmalıyız.

3- Metro veya tren personeli tarafından verilen talimatları izlemeliyiz.

D. DEPREMDEN SONRA ALINACAK ÖNLEMLER

- 1- Kesinlikle panik yapmamalıyız.
- 2- Sarsıntı kesilince önceden hazırladığımız afet çantası ile acil ihtiyaç duyulacak diğer malzemeleri (giysi, battaniye, su ve gıda gibi) yanımıza alarak derhal bulunduğumuz yeri önceden belirlediğimiz yollardan terk etmeli ve toplanma yerine gitmeliyiz.
- 3- Yıkılan binalarda yardıma ihtiyacı olanlara kurtarma, ilk yardım ve enkaz kaldırma çalışmalarında yardımcı olmalıyız.
- 4- İkinci sarsıntı ihtimaline karşı tedbirli olmalıyız.
- 5- Telefon hatlarını meşgul etmemeliyiz.
- 6- Yollarda hasta ve yaralı nakli yapılacağı için trafiği engellememeliyiz.
- 7- Deprem hakkında söylenti ve dedikodulara inanmamalıyız.
- 8- Aile içinde birbirimizle dayanışma halinde olmalıyız. Özellikle çocukları olayın etkisinden uzaklaştırmalıyız.
- 9- Kurtarma ve sosyal yardımlar sırasında panik ve kargaşaya yol açmadan ilgili ve görevlilere yardımcı olmalıyız.
- 10- Bina zarar görmüş ise içeri girmek için en az bir saat beklemeliyiz. İlgililerin duyurusu doğrultusunda hareket etmeliyiz.
- 11- Deniz kenarı yerleşimlerinde, dev dalgaların oluşması olasılığına karşı deniz kenarından uzaklaşmalıyız.
- 12- Toplu iskân bölgelerindeki kurallara ve yöneticilerin talimatına mutlaka uymalı, kargaşa, dedikodu ve huzursuzluğa izin vermemeliyiz.
- 13- Özellikle iskân bölgelerinde halkın sağlığı için temizlik kurallarına uymalı ve uymayanları uyarmalıyız.
- 14- Başkalarının da ihtiyacı olabileceğini düşünerek ihtiyacımızdan fazla yardım malzemesi talebinde bulunmamalıyız.

E. OLASI BİR AFETE HAZIR MISINIZ:

- Siz ve yaşadığınız çevre afete karşı hazırlıklı mı?
- Ailenizin fertleri afete hazırlıklı mı?
- Aileniz fertleriyle konuştunuz mu? (Bir afet sırasında nerede buluşacaksınız? Ne yapacaksınız?)
- 72 saat yetecek kadar yiyecek malzemeniz hazır mı? (Kapalı kaplar içerisinde veya konserve olarak)
- Afet çantanız var mı? (içinde; el feneri, ilkyardım çantası, radyo, yedek pil vs.)
- Arabanızda bir afet çantası var mı?
- Siz ve aileniz son üç yılda ilkyardım eğitimi gördünüz mü?
- Yaşadığınız evde veya bulunduğunuz apartmanın her katında duman detektörü, yangın alarmı var mı?
- 1. Evinizde yangın söndürme cihazı var mı? Bu cihazları her fert kullanmasını biliyor mu?
- 2. Elektrik sigortaları otomatik mi?
- 3. Siz ve ailenizin tüm üyeleri su-elektrik-gaz vanalarının yerini ve nasıl kapatılacağını biliyor musunuz?
- 4. Sizin ve ailenizin önemli kayıtlarının kopyaları evin dışında yangına dayanıklı bir yerde saklanıyor mu?
- 5. Bir yangın olduğunda yapılacak işleri ailenizle konuşup tespit ederek tatbikat yaptınız mı?
- 6. Afet sonrasında yaşadığınız bölge dışında kalabileceğiniz bir mesken var mı?
- 7. Sizi afet durumunda arayacak yakınınız, dostunuz var mı? (Sizin varlığınızı, sağlığınızı tespit ya da kontrol edecek kişiler belirlendi mi)
- 8. Okula giden çocuklarınızın okudukları okulun afet planı var mı? Varsa tatbikatı yapılmış mı? Çocuklar ne yapacaklarını biliyorlar mı?
- 9. Ev, araba ve işyeri ile kendinizi sigorta ettirdiniz mi?

F. YIKINTI ALTINDA MAHSUR KALDIYSANIZ

1. Paniklemeden durumunuzu kontrol ediniz.
2. Hareket kabiliyetiniz kısıtlanmışsa çıkış için hayatınızı riske atacak hareketlere kalkışmayınız.
3. Biliniz ki kurtarma ekipleri en kısa zamanda size ulaşmak için çaba gösterecektir.
4. Enerjinizi en tasarruflu şekilde kullanmak için hareketlerinizi kontrol altında tutunuz.
5. El ve ayaklarınızı kullanabiliyorsanız su, kalorifer, gaz tesisatlarına, zemine vurmamak suretiyle varlığınızı duyurmaya çalışınız.
6. Sesinizi kullanabiliyorsanız kurtarma ekiplerinin seslerini duymaya ve onlara seslenmeye çalışınız. Ancak enerjinizi kontrollü kullanınız.

1 Mayıs 2003 Bingöl depremi (84 öğrenci ve 1 öğretmenin hayatını kaybettiği Çeltiksuyu İlköğretim Okulu)

HEYELAN:

Heyelan ya da toprak kayması, zemini kaya veya yapay dolgu malzemesinden oluşan bir yamacın yerçekimi, eğim, su ve benzeri diğer kuvvetlerin etkisiyle aşağı ve dışa doğru hareketidir. Kayalardan, döküntü örtüsünden veya topraktan oluşmuş kütlelerin, çekimin etkisi altında yerlerinden koparak yer değiştirmesine heyelan denir. Bazı heyelanlar büyük bir hızla gerçekleştikleri halde bazı heyelanlar daha yavaş gerçekleşirler. Heyelanlar yeryüzünde çok sık meydana gelen ve çok yaygın bir kütle hareketi çeşididir ve aşınmada önemli rol oynarlar. Büyük heyelanlar aynı zamanda topografyada derin izler bırakırlar. Türkiye'de en fazla görülen yerler Karadeniz Bölgesi'nde özellikle Doğu Karadeniz şerididir.

YANARDAĞ PATLAMALARI:

Yanardağ ya da Volkan, magmanın (dünyanın iç tabakalarında bulunan, yüksek basınç ve yüksek sıcaklıkla erimiş kayalar), yeryuvarlağının yüzeyinden dışarı püskürerek çıktığı coğrafi yer şekilleridir. Güneş sisteminde bulunan kayalık gezegen ve aylarda (bazıları çok aktif olan) birçok yanardağ olmasına rağmen, bu olgu, en azından dünyada, genellikle tektonik plaka sınırlarında görülür. Ne var ki, sıcak nokta yanardağlarında önemli istisnalar vardır. Yanardağların araştırıldığı bilim dalına volkanoloji (yanardağ bilimi) denir.

2-Meteorolojik Doğal Afetler (Hava Olayları):

SEL:

Sel, bir bölgede toprağı belirli bir süre için tamamen veya kısmen su altında bırakan; ani, büyük ve düzensiz su akıntılarına verilen isimdir. Bir akarsu veya deniz, göl gibi büyük su kitleleri kimi zaman fazlasıyla suyla yüklenir, bunun sonucunda taşarak yatağından çıkar ve "sel" adı verilen bir doğal felakete neden olur.

13.04.2017 Tarihinde Bingöl Aşağı Çarşı Sel Felaketi

ÇIĞ:

Çığ, farklı nedenlerden dolayı dağdan aşağıya doğru kayan büyük kar kütleleridir. Bol kar yağışı olduğunda, taze kar tabakasının alttaki eski tabakayla iyi kaynaşmaması sonucu, rüzgârın kaldırdığı büyük bir kar kitlesinin aşağı inerek alttaki kar tabakası üzerinde kayması sonucu ve bir hayvan veya kayakçının oynak kar tabakasını çiğneyerek harekete geçirmesi sonucu çığ oluşabilir.

FIRTINA:

Hızlı esen rüzgâr kendi kuvvetinin yanında çevresini de etkiler. Öncelikle estiği denizde veya okyanusta suları kabartarak büyük dalgalar oluşturur. Fırtınaya yakalanan yelkenli tekneler, herhangi bir liman ya da marinaya sığınamayacak kadar açıktaysalar, fırtınaya hazırlık yapmaları gerekir. Şiddetli rüzgâra karşı yapılacak en etkili önlem, yelkene camadan vurmaktır. Bunun anlamı yelkenin alanını küçülterek, rüzgârdan daha az faydalanmaktır. Bu şekilde rüzgârın tekneyi bayıltıcı etkisinin birazda olsa önüne geçilmiş olunur. O da yetmiyorsa teknedeki ana yelken indirilir ve ön yelkenle (flok veya cenova) seyire devam edilir.

KURAKLIK:

Bir bölgede nem miktarının geçici dengesizliğin kaynaklarına su kıtlığı olarak tanımlanabilen kuraklık, doğal bir iklim olayıdır ve herhangi bir zamanda ve yerde meydana gelebilir. Kuraklık genellikle yavaş gelişir ve sıklıkla uzun bir dönemi kapsar. Kurak iklimlerin hüküm sürdüğü yerlerdeki hayvanlar ve bitkiler, nem eksikliğinden ve yüksek değişkenlikteki yağıştan dolayı olumsuz etkilenirler.

ORMAN YANGINI:

Orman yangını, doğal ya da insani sebeplerden ortaya çıkan ormanların kısmen veya tamamen yanmasıdır. Yıldırım düşmesi, yanardağ patlaması ve yüksek sıcaklık gibi doğal sebeplerle çıkan yangınlar ve sigara, tarımsal ürünler nedeniyle çıkan insan kaynaklı orman yangınları vardır. Ormanların yanması ekolojik olarak bir çok zarara sebep olur. İklim değişikliği ve kuraklık başlıca sonuçlardır.

HORTUM:

Hortum, kümülus bulutları ile bağlantılı olarak silindir şeklinde dönerek gezen bir rüzgâr türüdür. Bu "hortum" bulutlardan yere kadar uzanır ve büyük yıkıcı güce sahip olan bir doğa felâketidir. Hortumlar hakkında bir bilimsel teori ilk olarak 1917 yılında Alfred Wegener tarafından üretilmiştir ve bu teori günümüzde de doğru olarak kabul edilmektedir. Bir denizin ya da gölün üzerinde meydana gelen bir hortum, yerden emdiği sular ile bir "Su hortumu" oluşturur.

3-Teknolojik Afetler:

- a) **Sınai Patlamalar**
- b) **Baraj Patlamaları**
- c) **Nükleer Santral Kazaları**

4-İnsan Kökenli Afetler:

- a) **Yangınlar**
- b) **Hava, Su, Çevre Kirlenmeleri**
- c) **Ulaşım Kazaları**

Afetin Özellikleri - Sonuçları Nelerdir:

1. Çeşitli güç ve genişlikte olurlar,
2. Alt yapıyı bozarlar,
3. Şok tesiri yaparlar,
4. Ölüm, sakatlık ve öksüz kalma gibi sonuçlar doğururlar,
5. Bulaşıcı ve salgın hastalıkların çıkmasına neden olurlar (tifo, tifüs, sarılık vb.),
6. Yörenin ekonomik yapısını bozarlar,
7. Devletin planladığı yatırımları geciktirirler.

YANGIN TALİMATI

A) YANGINA KARŞI AŞAĞIDAKİ ÖNLEMLERİ ALINIZ.

1. BİNANIZDAKİ BACA VE BORULARI ZAMANINDA TEMİZLEYİNİZ.
2. SİGARANIZI İYİCE SÖNDÜRÜP SİGARA TABLASINA ATINIZ.
3. ÇATI ARALARINA ELEKTRİK TESİSATI ÇEKMEYİNİZ. BURALARDA YANICI, PARLAYICI, PATLAYICI MADDE BULUNDURMAYINIZ.
4. İZİNSİZ ELEKTRİK OCAĞI SOBASI VE GAZLI OCAK KULLANMAYINIZ.
5. ELEKTRİK VE GAZ TESİSATI İŞLERİNİ MUTLAKA EHLİYETLİ KİŞİLERE YAPTIRINIZ VE BU TESİSATIN FENNİ MUAYENESİNİ MUTLAKA YAPTIRINIZ.
6. ELEKTRİK TESİSATINA YETERLİ GÜÇTE OTOMATİK SİGORTA TAKTIRINIZ.
7. YANGIN SÖNDÜRME CİHAZ VE MALZEMELERİNİ HER AN KULLANIMA HAZIR HALDE BULUNDURUNUZ.
8. MESAİ BİTİMİNDE BÜTÜN ODALARI KONTROL ETTİRİNİZ.
9. ARŞİV VE AMBARLARDA SOBA KULLANMAYINIZ.
10. SİGARA İÇİLMESİ YASAK OLAN YERLERE UYARI LEVHALARI ASTIRINIZ VE BU YASAĞA UYULUP UYULMADIĞINI DENETLEYİNİZ.
11. BÜTÜN PERSONELİ YANGIN VE YANGIN SÖNDÜRME KONULARINDA EĞİTİNİZ.
12. YANGIN KAÇIŞ YOLLARINI KULLANILIR HALDE TUTUNUZ.

B) YANGIN ANINDA AŞAĞIDAKİ İŞLEMLERİ YAPINIZ.

1. TELAŞLANMAYINIZ, YANGINI ÇEVRENİZE VE SORUMLU KİŞİLERE DUYURUNUZ. (ÇAN, ZİL, ALARM, SES V.B. İLE)
2. EN KISA VE DOĞRU OLARAK ADRESİ, YANGIN CİNSİNİ (BİNA, BACA, AKARYAKIT, ELEKTRİK, MOTORLU ARAÇ VB.) BELİRTMEK SURETİYLE İTFAİYEYE (TEL:110) HABER VERİNİZ.
3. KENDİNİZİ VE BAŞKALARINI RİSKE ATMADAN YANGININ YAYILMASINI ÖNLEMEK İÇİN KAPI VE PENCERELERİ KAPATINIZ. YANICI MADDELERİ UZAKLAŞTIRINIZ. ZEMİNE ULAŞMAMIŞ ASANSÖRLER İLE YANGIN MOTOPOMPLARI VE ACİL AYDINLATMA HARİCİNDEKİ YERLERİ BESLEYEN ELEKTRİKLERİ KESİNİZ.
4. İTFAİYE GELİNCEYE KADAR ELDEKİ MEVCUT ARAÇ, GEREÇTEN FAYDALANMAK SURETİYLE YANGINI SÖNDÜRMEYE ÇALIŞINIZ.
5. ÖNCE CANLILARI SONRA KIYMETLİ EVRAK VE MALZEMİYİ KURTARINIZ.
6. BİNA YANGIN SÖNDÜRME EKİPLERİ VEYA ŞEHİR İTFAİYESİ GELİNCE ONLARIN EMRİNE GİRİNİZ.
7. HASTA VE YARALILARA ACİL İLK YARDIM YAPINIZ.

C) LÜZUMLU TELEFONLAR

İTFAİYE	:110	ELEKTRİK	:186
DOĞALGAZ	:187	SU	:185
POLİS İMDAT	:155		
AMBULANS	:112		
JANDARMA İMDAT	:156		
ZABITA	:153		

BİNA KORUMA AMİRİ

.....
.....

D) YANGIN ÇIKIŞ SEBEPLERİ

1. TALİMAT VE EMİRLERE UYMAMAKTAN
2. BİLGİSİZLİKTEN
3. İHMALDEN
4. SABOTAJ HAREKETLERİNDEN
5. SİÇRAMA VE KAZALARDAN
6. ELEKTRİK ARK'I VEYA KONTAĞINDAN

F) YANGIN ÇALIŞMA SAATLERİ İÇİNDE OLURSA.

1. **HABER VERME:** YANGINI İLK GÖREN KİMSE ALARM, ZİL, TELEFON, BAĞIRARAK VB. HAREKETE GEÇİRMEKLE BERABER TELEFONLA İTFAİYEYE HABER VERİR.
2. **EKİPLERİN GÖREVLERİ:**
SÖNDÜRME EKİBİ : YANGININ ÇIKTIĞI YERİN ÜST VE YANLARINDAKİ ODALARDA TERTİBAT ALARAK YANGINI SÖNDÜRMEYE ÇALIŞIR
KURTARMA EKİBİ: VARSA ÖNCE CANLILARI KURTARIR. YANGINDA ÖNCELİK SIRASINA GÖRE EVRAK VE EŞYALARI BOŞALTIYMAYA HAZIR HALE GETİRİR. GEREKİYORSA BİNANIN HENÜZ YANMA TEHLİKESİ OLMAYAN KISIMLARINA TAŞIYABİLİRLER. YANGIN ÇIKAN BİNANIN TAHLİYESİNE, OLAY YERİNE GELEN İTFAİYE AMİRİNİN VEYA MÜLKİYE AMİRİNİN EMRİYLE BAŞLANIR. KURTARILAN EŞYA İTFAİYE AMİRİ VEYA İDARİ İŞLER BİRİM AMİRİNİN GÖSTERECEĞİ BİR YERE TAŞINIR
İLK YARDIM EKİBİ: YARALI VE HASTALARA İLK YARDIM YAPAR
KORUMA EKİBİ : YANGINDAN KURTARILAN EŞYALARI KORUR, PANİK VE KARGAŞAYI ÖNLER.

E) YANGIN SÖNDÜRME CİHAZININ KULLANILIŞI.

1. CİHAZI YANGIN YERİNE GETİRİNİZ, RÜZGARİ ARKANIZA ALINIZ.
2. ATEŞE MÜMKÜN OLDUĞUNCA YAKLAŞINIZ.
3. TETİK MEKANİZMASINI KİLİTLEYEN PİMİ ÇIKARTINIZ VEYA KARBONDİOKSİT TÜPÜNÜN (YANDAKİ KÜÇÜK TÜP) VALFİNİ SOLA DOĞRU ÇEVİREREK AÇINIZ.
4. TETİĞE SONUNA KADAR BASARAK ÇIKAN GAZI VEYA TOZU YANGININ DOĞDUĞU YERE PÜSKÜRTÜNÜZ.
5. YANGINI ÖN TARAFTAN ARKAYA DOĞRU SÖNDÜRÜNÜZ.
6. YANGINI, SÖNDÜĞÜNDEN EMİN OLMADAN TERK ETMEYİNİZ.
7. TOZLU CİHAZLARI, TOZ BİTENE KADAR BOŞALTINIZ.

G) YANGIN ÇALIŞMA SAATLERİ DIŞINDA OLURSA.

1. **HABER VERME :** YANGINI İLK GÖREN KİMSE ALARM, ZİL, TELEFON, BAĞIRARAK VB. HAREKETE GEÇİRMEKLE BERABER TELEFONLA İTFAİYEYE HABER VERİR. AYNI ZAMANDA YANGIN İHBAR TELEFONUNUN YANINDAKİ LİSTEDEN AMİRİNE VE İLGİLİLERE HABER VERİR
2. **GÖREVLİLERİN HAREKET TARZI:** YANGIN YERİNE GELEN DAİRE MÜDÜRÜ İLE EKİP PERSONELİ DERHAL VAZİFELERİNE BAŞLARLAR

H) YANGIN BİNANIN YAKININDA OLURSA

1. BİNANIN YANGIN TEHDİDİ ALTINDAKİ TARAFINDA BULUNAN ODALARIN PERDELERİ ÇIKARILIR, PENCERELER KAPATILIR, GEREKİYORSA EVRAK, DOSYA VE DİĞER EŞYALAR TEHLİKESİZ YERLERE TAŞINIR.
2. ÇATIDA KORUMA TERTİBİ ALINIR ÇATI VE DİĞER YERLERE DÜŞEN KIVILCIM SÖNDÜRÜLÜR. AHŞAP KISIMLAR VE ÇATI BOL SU İLE ISLATILIR.
3. İKİ BİNA ARASINDA KOLAY YANICI MADDELER VARSA BUNLAR KALDIRILIR, TEMİZLENİR VEYA BOL SU İLE ISLATILIR.

GÖREVİ :

EKİP BAŞI
EKİP PERSONELİ

SÖNDÜRME EKİBİ :

.....
.....
.....
.....
.....
.....

KURTARMA EKİBİ :

.....
.....
.....
.....
.....
.....

KORUMA EKİBİ :

.....
.....
.....
.....
.....
.....

İLK YARDIM EKİBİ :

.....
.....
.....
.....
.....
.....

YANGINLARDA YAPILACAKLAR

YANGIN SÖNDÜRME ŞEKLİ

(pimi çek, yangının kaynağına doğrult, sık ve süpür)

<p>YANLIŞ</p> <p>Rüzgara karşı durmak</p>	<p>DOĞRU</p> <p>Rüzgan, istikametine göre arkana al.</p>
<p>YANLIŞ</p> <p>Yanan yere üstten ve arkadan müdahale etmek.</p>	<p>DOĞRU</p> <p>Önden tarayarak, yangının çıkış noktası, yani dip kısmına müdahale et.</p>
<p>YANLIŞ</p> <p>Yukarıdan damlayan yanıcı ve parlayıcı maddelere, aşağıdan müdahale etmek.</p>	<p>DOĞRU</p> <p>Damlama veya sızıntı noktasından, yani yukarıdan müdahale et.</p>
<p>YANLIŞ</p> <p>Yangın anında söndürme cihazlarını boşaltıp peş peşe kullanmak</p>	<p>DOĞRU</p> <p>Mevcut yangın söndürme cihazlarını aynı anda değişik yönlerden kullan.</p>
<p>YANLIŞ</p> <p>Yangın mahallini terk etmek.</p>	<p>DOĞRU</p> <p>Yangının tamamen söndüğüne emin olmadan yangın mahallini terk etme.</p>

YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ

- 1- Yasak bölgelerde sigara içmeyiniz içenleri uyarınız.
- 2- Yanıcı,patlayıcı,patlayıcı maddeleri kontrol altında tutunuz.
- 3- Elektrik sistemlerinde bakım ve kontrolleri yetkilisine aksatmadan yaptırınız.
- 4- Terk ettiğiniz bölümleri yangın riski açısından denetleyiniz. pencereleri kapıları kapatınız.
- 5- Kullanılmayan bölümlerin elektrik şalterlerini kapatınız.
- 6- Yangın Güvenlik Talimatlarını öğreniniz. göreviniz hakkında bilgi sahibi olunuz.
- 7- Çalışma yerini düzenli tutunuz, Talimatlara uyunuz.
- 8- Yangın anında işletmenin alarm butonuna basınız.
- 9- İşletmenin amirine yangının boyutu, yeri ve türü hakkında bilgi veriniz.
- 10- Yangın Güvenlik Eğitim ve tatbikatlarına katılınız.

YANGIN ANINDA HAREKET TALİMATI

**YANGINDA ÖNCELİKLE
ALARM VERİN!**

**YANGIN SÖNDÜRÜCÜYÜ
BULUNDUĞU YERDEN ALIP
MÜDAHALE EDİN!**

**YANGIN SÖNMEDİYSE
EN YAKIN ACİL ÇIKIŞ
KAPISINDAN
BİNAYI TERK EDİN**

**ODALARI TERK EDERKEN
KAPILARI KAPATIN!**

**TOPLANMA ALANINA
GİDİN ve YETKİLİYE
RAPOR VERİN!**

YANGIN SÖNDÜRÜCÜ KULLANMA TALİMATI

PİMİ ÇEK
ATEŞE YÖNELT
SİK
SÖNDÜR

1. Önce yangını ihbar et. (YANGIN İHBAR 110)
2. Yanında bir arkadaşını al.Yalnız müdahale etme.
3. Uygun söndürücüyü kullandığına emin ol.
4. Açık havada isen rüzgarı arkana al ve alevlere eğilerek yaklaş.
5. Alevlerin önünden başlayarak arkaya doğru söndür.
6. Boşalan söndürücüyü alevlere atma.
7. Yangın büyüyorsa mekanı terket
8. Toplanma alanına git ve rapor ver.

KATI

SIVI

GAZ

METAL

YANGIN DOLABI KULLANMA TALİMATI

- **Telaşlanmayın**
- **Yangın bölgesinin (gerekirse işletmenin) elektriğini kesin.**
- **Dolabın kapağını açın**
- **Vana açık ise, hortumun içinde tazyikli su vardır. Kapalı ise vanayı açın.**
- **Ayarlı sis nozulunu ok yönünde çevirerek istediğiniz (Düz veya Sisleme) konumuna getiriniz.**
- **Yangın bölgesine güvenli bir mesafede yaklaşarak, suyu yanan yüzeye gezdirin.**
- **Yangının söndüğünden emin olunca nozulu ters yönde çevirerek kapatın.**
- **Hortumu makaraya sarın**
- **Elektrik, metal ve sıvı yangınlarına su ile müdahale etmeyin!**
- **Yangın hortumlarını, amacı dışında kullanmayın!**